

گزارش کوتاه علمی

اولین گزارش کنه *Neotrochometridium sensillum* (Acari: Heterostigmata: Trochometridiidae) از استان فارس

رزیتا مسعودی*، هادی استوان

دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شیراز، گروه گیاه پزشکی، شیراز، ایران

کنه های خانواده Trochometridiidae به صورت مرتبط با انواع حشرات دارای دگردیسی کامل که به نوعی با خاک در ارتباط هستند از جمله زنبورهای لانه ساز شامل خانواده های Halictidae و Andrenidae و سوسک های خانواده های Carabidae و Scarabaeidae دیده شده اند (Lindquist, 1985)(Cross & Bohart, 1979). برخی از کنه شناسان معتقدند این کنه روی میزبان های خود شبیه پارازیتوئیدها عمل می کنند حتی اگر کنه به طور مستقیم از میزبان خود تغذیه نکند. جنس و گونه *N. sensillum* برای اولین بار توسط Hajiqaanbar *et al.* (2009) توصیف گردید.

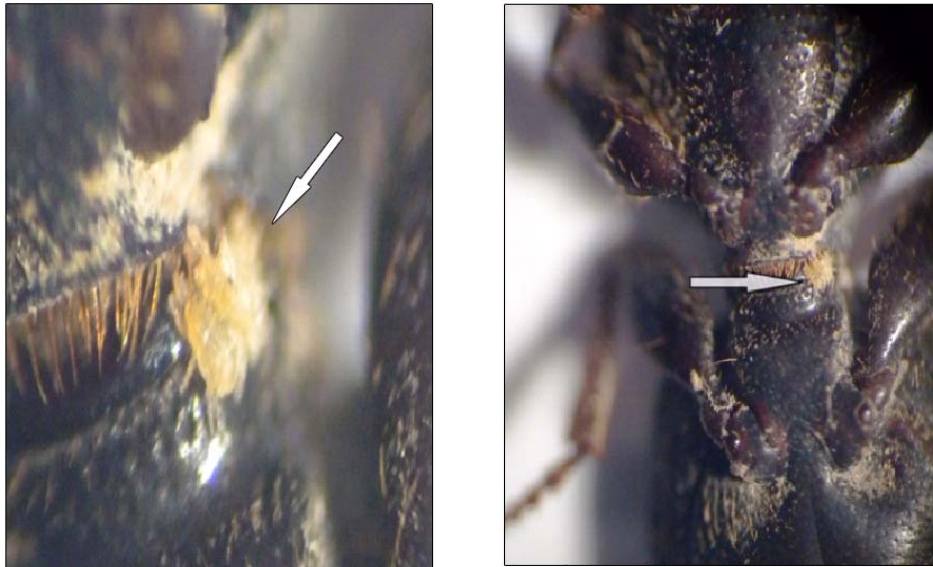
طی بررسی فون کنه های مرتبط با سوسک های خانواده Carabidae در سال ۱۳۹۱ در منطقه مرودشت واقع در استان فارس، کنه *Neotrochometridium sensillum* Hajiqaanbar & Khaustov, 2009 به شکل مسافر و چسبیده روی موهای سطح شکمی میان قفسه سینه سوسک (*Siagona europaea* Dejean, 1826 (Col.: Carabidae) جمع آوری و شناسایی شد. این جنس و گونه برای اولین بار از استان فارس گزارش می شود.

نمونه ها به صورت اسلایدهای میکروسکوپی دائمی در کلکسیون کنه شناسی گروه حشره شناسی کشاورزی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات فارس نگهداری می شوند. این کنه به تعداد شش عدد از روی موهای سطح شکمی محل اتصال میان و پس قفسه سینه سوسک *S. europaea* جدا سازی و شناسایی شد (شکل ۱). این سوسک توسط تله گودالی در تاریخ ۱۳۹۱/۷/۷ از مزرعه گوجه فرنگی واقع در منطقه کوه سبز مرودشت جمع آوری و توسط Ron

*مسئول مکاتبات، پست الکترونیکی: rozita_massoudi@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۱۳۹۱/۱۰/۱۶، تاریخ پذیرش: ۱۳۹۲/۱۲/۱۲

Felix (هلند) شناسایی گردید. این دومین گزارش از این گونه در منطقه پاله آرکتیک (دنیای قدیم) و همچنین برای اولین بار از استان فارس است. با توجه به این که این کنه تاکنون فقط از ایران گزارش شده است بررسی پراکندگی این کنه در سایر مناطق جغرافیایی ایران، چرخه زندگی کنه و رفتارهای تغذیه ای آن و توصیف کنه های نر در آینده از اهمیت ویژه ای برخوردار است.

شکل ۱- محل چسبیدن کنه *Neotrochometridium sensillum* روی موهای بدن سوسک *Siagona europaea*

Figure 1. *Neotrochometridium sensillum* attached to the thorax hairs of *europaea Siagona*

واژه های کلیدی: *Siagona europaea*, *Neotrochometridium sensillum*, Trochometridiidae, Acari

منابع

- Hajiqanbar, A., Khaustov, A., Kamali, K., Saboori, A., & H. Kamali. 2009. New taxa of the family Trochometridiidae (Acari: Heterostigmata) associated with insects from Iran. *Journal of Natural History*, 43: 43-44.
- Lindquist, E. E. 1985. Discovery of sporothecae in adult female *Trochometridium* Cross, with notes on analogous structures in Siteroptes Amerling (Acari: Heterostigmata). *Experimental and Applied Acarology*, 1: 73-85.